СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. Загальна інформація про навчальну дисципліну	
Повна назва навчальної дисципліни	Земельний кадастр
Повна офіційна назва закладу вищої освіти	Сумський державний університет
Повна назва структурного підрозділу	Класичний фаховий коледж Сумського державного університету
Розробник(и)	Заболотня Тамара Миколаївна, Кузько Руслана Вікторівна, викладачі Класичного фахового коледжу Сумського державного університету
Рівень освіти	Фахова передвища освіта; НРК України – 5 рівень.
Семестр вивчення навчальної дисципліни	16 тижнів протягом 7 семестру
Обсяг навчальної дисципліни	Обсяг навчальної дисципліни становить 4,0 кредити ЄКТС, 120 години, з яких 80 години становить контактна робота з викладачем (60 годин лекцій, 20 години практичних занять), 40 годин становить самостійна робота
Мова(и) викладання	Українською мовою
2. Місце навчальної дисципліни в освітній програмі	
Статус дисципліни	Обов’язкова навчальна дисципліна циклу фахової підготовки за освітньою програмою
Передумови для вивчення дисципліни	Необхідні знання з: «Вступ до спеціальності (зі змістовим модулем: історія земельних відносин)», «Геодезія», «Землевпорядне проєктування», «Комп’ютеризація землевпорядного виробництва», «Основи ґрунтознавства та геології»
Додаткові умови	Одночасно мають бути вивчені: «Економіка, організація і планування сільськогосподарського виробництва», «Основи картографування», «Земельне право».
Обмеження	Обмеження відсутні
3. Мета навчальної дисципліни	
Метою навчальної дисципліни є отримання студентами теоретичних знань з основ земельного кадастру та навичок їх практичного застосування у проведенні реєстрації, оцінки, обліку кількості і якості земель для організації їх раціонального використання та розв’язання різноманітних задач землеустрою.	

4. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ДЕРЖАВНОГО ЗЕМЕЛЬНОГО КАДАСТРУ

Тема 1. Вступ

Загальні відомості про державний земельний кадастр. Земельний кадастр в системі кадастру природних ресурсів. Роль земельного кадастру в регулюванні земельних відносин і реалізації земельної реформи в Україні. Предмет, завдання і зміст курсу.

Тема 2. Характеристика державного земельного кадастру

Зміст і призначення державного земельного кадастру. Види і принципи державного земельного кадастру. Основи державного земельного кадастру. Порядок ведення і сучасний стан державного земельного кадастру. Вивчення сучасного стану державного земельного кадастру та його характеристика.

Тема 3. Земельні ресурси як об'єкт державного земельного кадастру

Земельні ресурси та їх категорії. Земельна ділянка як основна земельно- кадастрова одиниця. Угіддя як елемент земельного кадастру. Класифікація угідь. Земельний фонд України у складі світових земельних ресурсів та сучасний стан його використання. Аналіз розподілу земельного фонду України. Аналіз розподілу земельного фонду області. Вивчення земельних ресурсів як об'єкта державного земельного кадастру.

Тема 4. Способи одержання земельно-кадастрових даних

Земельно-кадастрові відомості, методика їх одержання, систематизація. Методи одержання земельно-кадастрових даних. Земельно-кадастрові роботи. Способи та зміст проведення знімань та обстежень в земельному кадастрі. Текстові і планово-картографічні матеріали державного земельного кадастру.

Тема 5. Автоматизація ведення державного земельного кадастру

Необхідність створення автоматизованої системи ведення державного земельного кадастру. Призначення та принципи побудови АСДЗК. Цілі і завдання, структура АСДЗКУ. Організація баз даних АСДЗКУ. Автоматизація ведення державного земельного кадастру. Завдання і зміст Програми створення автоматизованої системи ведення державного земельного кадастру. Інформаційне забезпечення створення автоматизованої системи ведення державного земельного кадастру.

Змістовий модуль 2.

СКЛАДОВІ ЧАСТИНИ ДЕРЖАВНОГО ЗЕМЕЛЬНОГО КАДАСТРУ

Тема 6. Кадастрове зонування і кадастрові зйомки

Кадастрова структуризація території. Необхідність просторової ідентифікації земельних об'єктів. Встановлення меж кадастрових зон та кварталів. Присвоєння кадастрових номерів. Сутність кадастрової зйомки, її зміст і призначення. Визначення кадастрового номеру земельної ділянки. Погодження меж земельних ділянок із суміжними землевласниками та землекористувачами. Кадастрове зонування території.

Тема 7. Бонітування ґрунтів

Загальні положення бонітування ґрунтів і оцінки земель. Природно-сільськогосподарське районування території. Поняття бонітування ґрунтів. Шкали бонітету ґрунтів в земельно-оціночному районі.

Тема 8. Економічна оцінка земель

Загальні положення економічної оцінки земель. Показники економічної оцінки земель. Визначення показників економічної оцінки земель.

Тема 9. Грошова оцінка земель

Нормативна грошова оцінка земель. Грошова оцінка земель сільськогосподарського призначення. Грошова оцінка земель населених пунктів. Грошова оцінка земель несільськогосподарського призначення. Експертна грошова оцінка земельних ділянок. Загальні положення проведення експертної грошової оцінки земельних ділянок. Принципи експертної оцінки земельних ділянок.

Тема 10. Державна реєстрація земельних ділянок Загальні положення про державну реєстрацію землі і нерухомості. Характеристика та зміст державної реєстрації землі та нерухомості. Принципи державної реєстрації землі та нерухомості. Порядок формування земельної ділянки як об’єкта нерухомості. Система державної реєстрації землі та нерухомості. Порядок видачі документів на право власності і користування землею. Порядок видачі Витягу із державного земельного кадастру. Державна реєстрація договорів оренди землі. **Тема 11. Облік кількості та якості земель** Облік кількості земель, його структура в сучасних умовах. Земельно-облікові документи, їх зміст і форма. Первинний і поточний облік земель. Статистична звітність за формами 6-зем, 6а-зем, 6б-зем, 2-зем, текстові та графічні компоненти. Суб'єкти та об'єкти земельно-кадастрового обліку. Облік кількості та якості земель. **Змістовий модуль 3.** **СТРУКТУРА ВЕДЕННЯ ДЕРЖАВНОГО ЗЕМЕЛЬНОГО КАДАСТРУ** **Тема 12. Організація державного земельного кадастру** Законодавча база ведення державного земельного кадастру. Завдання та функції державних органів щодо державного земельного кадастру. Організація і планування державного земельного кадастру. Організація державного земельного кадастру. **Тема 13. Порядок ведення державного земельного кадастру** Порядок ведення державного земельного кадастру на місцевому (базовому) рівні. Порядок проведення кадастрового зонування території, кадастрових зйомок, бонітування ґрунтів, економічної і грошової оцінки земель, державна реєстрація земельних ділянок. Порядок проведення обліку кількості та якості земель. Облік кількості земель за власниками землі, землекористувачами в межах і за межами населених пунктів, за категоріями земель, за формами власності. Державна статистична звітність із кількісного обліку земель. **Тема 14. Склад земельно-кадастрових відомостей і документів** Склад відомостей державного земельного кадастру на загальнодержавному рівні. Склад відомостей і документів державного земельного кадастру на регіональному рівні. Склад відомостей і документів державного земельного кадастру на місцевому рівні. Складання та заповнення земельно-кадастрової документації. Складання кадастрового плану. **Тема 15. Управління системою державного земельного кадастру** Державне управління земельним кадастром. Впорядкування відносин між учасниками державного земельного кадастру. **Тема 16. Земельний кадастр в зарубіжних країнах** Земельний кадастр в зарубіжних країнах.
5. Очікувані результати навчання навчальної дисципліни
Після успішного вивчення навчальної дисципліни здобувач освіти зможе:

РН1.	Знати історію розвитку земельного кадастру як науки. Розрізняти суть, мету та задачі і значення предмету. Пояснювати загальні відомості про державний земельний кадастр. Описувати земельний кадастр в системі кадастру природних ресурсів. Приводити зміст і призначення державного земельного кадастру. Описувати види і принципи державного земельного кадастру. Проводити аналіз розподілу земельного фонду України. Знати методи одержання земельно-кадастрових даних та земельно-кадастрові роботи. Описувати текстові і планово-картографічні матеріали державного земельного кадастру. Приводити інформаційне забезпечення створення автоматизованої системи ведення державного земельного кадастру.

РН2.	Визначати складові частини державного земельного кадастру. Описувати сутність кадастрової зйомки, її зміст і призначення. Знати кадастрове зонування території. Описувати загальні положення бонітування ґрунтів і оцінки земель. Знати загальні положення економічної оцінки земель. Приводити загальні положення проведення грошової оцінки земельних ділянок. Визначати принципи експертної оцінки земельних ділянок. Описувати характеристику та зміст державної реєстрації землі та нерухомості. Знати земельно-облікові документи, їх зміст і форму. Проводити первинний і поточний облік земель.
РН 3.	Знати законодавчу базу ведення державного земельного кадастру. Описувати завдання та функції державних органів щодо державного земельного кадастру. Приводити порядок ведення державного земельного кадастру на місцевому (базовому) рівні. Знати склад відомостей державного земельного кадастру на загальнодержавному рівні. Описувати порядок проведення державного управління земельним кадастром. Знати земельний кадастр в зарубіжних країнах.
6. Роль навчальної дисципліни у досягненні програмних результатів	
Програмні результати, досягнення яких забезпечує навчальна дисципліна:	
ПРН 7.	Володіти комп'ютером на рівні користувача землевпорядними та геодезичними програмами, здатність застосовувати інформаційні системи і технології для професійної діяльності.
ПРН 10.	Знати та розуміти історію земельних відносин, вміти робити висновки з досвіду зарубіжних країн та України в сфері землекористування.
ПРН 14.	Визначати площі земельних ділянок для цілей землеустрою, земельного кадастру, гідрографії, будівництва та промисловості, демонструвати вміння математичної обробки результатів польових вимірювань при визначенні площ та складанні експлікацій.
ПРН 15.	Розв'язувати різні задачі при перенесенні проєктів в натуру, прив'язки і дешифрування аерофотознімків, складати фотоплани та здійснювати комбіновану зйомку, використовувати планово-картографічні матеріали та демонструвати готовність вносити зміни до них.
ПРН 23.	Володіти теоретичними основами землевпорядкування та кадастру, вміннями та навиками, необхідними для роботи користувача системи державного земельного кадастру, в тому числі державним кадастровим реєстратором, вміти організовувати та виконувати роботи по збору земельно-кадастрової інформації.
ПРН 26.	Знати та розуміти ресурсний потенціал сільськогосподарського виробництва, визначати економічну ефективність виробництва сільськогосподарської продукції та ідентифікувати заходи щодо її підвищення, демонструвати вміння проводити нормативну грошову оцінку земель і нерухомості, визначати експертну грошову оцінку окремих земельних ділянок.

7. Види навчальних занять та навчальної діяльності	
7.1 Види навчальних занять	
Змістовий модуль 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ДЕРЖАВНОГО ЗЕМЕЛЬНОГО КАДАСТРУ	
Тема 1. Вступ	
Л 1.	Загальні відомості про державний земельний кадастр. Земельний кадастр в системі кадастру природних ресурсів. Роль земельного кадастру в регулюванні земельних відносин і реалізації земельної реформи в Україні. Предмет, завдання і зміст курсу.
Тема 2. Характеристика державного земельного кадастру	
Л 2.	Зміст і призначення державного земельного кадастру. Види і принципи державного земельного кадастру. Основи державного земельного кадастру.
Л 3.	Порядок ведення і сучасний стан державного земельного кадастру.
ПЗ 1.	Вивчення сучасного стану державного земельного кадастру та його характеристика.
Тема 3. Земельні ресурси як об’єкт державного земельного кадастру	
Л 4.	Земельні ресурси та їх категорії. Земельна ділянка як основна земельно-кадастрова одиниця. Угіддя як елемент земельного кадастру. Класифікація угідь.
ПЗ 2.	Визначення характеристики земельних ділянок.
Л 5.	Земельний фонд України у складі світових земельних ресурсів та сучасний стан його використання.
ПЗ 3.	Аналіз розподілу земельного фонду України.
ПЗ 4.	Аналіз розподілу земельного фонду області.
ПЗ 5.	Вивчення земельних ресурсів як об’єкта державного земельного кадастру.
Тема 4. Способи одержання земельно-кадастрових даних	
Л 6.	Земельно-кадастрові відомості, методика їх одержання, систематизація. Методи одержання земельно-кадастрових даних.
Л 7.	Земельно-кадастрові роботи. Способи та зміст проведення знімань та обстежень в земельному кадастрі.
Л 8.	Текстові і планово-картографічні матеріали державного земельного кадастру.
Тема 5. Автоматизація ведення державного земельного кадастру	
Л 9.	Необхідність створення автоматизованої системи ведення державного земельного кадастру. Призначення та принципи побудови АСДЗК. Цілі і завдання, структура АСДЗКУ. Організація баз даних АСДЗКУ.
Л 10.	Інформаційне забезпечення створення автоматизованої системи ведення державного земельного кадастру.
ПЗ 6.	Автоматизація ведення державного земельного кадастру.

Змістовий модуль 2. **СКЛАДОВІ ЧАСТИНИ ДЕРЖАВНОГО ЗЕМЕЛЬНОГО КАДАСТРУ**	
Тема 6. Кадастрове зонування і кадастрові зйомки	
Л 12.	Кадастрова структуризація території. Необхідність просторової ідентифікації земельних об'єктів. Встановлення меж кадастрових зон та кварталів. Присвоєння кадастрових номерів.
Л 13.	Сутність кадастрової зйомки, її зміст і призначення.
ПЗ 7.	Визначення кадастрового номеру земельної ділянки.
ПЗ 8.	Погодження меж земельних ділянок із суміжними землевласниками та землекористувачами.
ПЗ 9.	Кадастрове зонування території.
Тема 7. Бонітування ґрунтів	
Л 14.	Загальні положення бонітування ґрунтів і оцінки земель. Природно-сільськогосподарське районування території.
Л 15.	Поняття бонітування ґрунтів.
ПЗ 10.	Шкали бонітету ґрунтів в земельно-оціночному районі.
Тема 8. Економічна оцінка земель	
Л 16.	Загальні положення економічної оцінки земель. Показники економічної оцінки земель.
Л 17.	Визначення показників економічної оцінки земель.
Тема 9. Грошова оцінка земель	
Л 18.	Нормативна грошова оцінка земель. Грошова оцінка земель сільськогосподарського призначення.
Л 19.	Грошова оцінка земель населених пунктів.
Л 20.	Грошова оцінка земель несільськогосподарського призначення.
ПЗ 11.	Оподаткування земель.
Л 21.	Експертна грошова оцінка земельних ділянок. Загальні положення проведення експертної грошової оцінки земельних ділянок. Принципи експертної оцінки земельних ділянок.
Тема 10. Державна реєстрація земельних ділянок	
Л 21.	Загальні положення про державну реєстрацію землі і нерухомості. Характеристика та зміст державної реєстрації землі та нерухомості. Принципи державної реєстрації землі та нерухомості. Порядок формування земельної ділянки як об'єкта нерухомості. Система державної реєстрації землі та нерухомості.
ПЗ 12.	Порядок видачі документів на право власності і користування землею.
ПЗ 13.	Порядок видачі Витягу із державного земельного кадастру.

ПЗ 14.	Державна реєстрація договорів оренди землі.
Тема 11. Облік кількості та якості земель	
Л 22.	Облік кількості земель, його структура в сучасних умовах. Земельно-облікові документи, їх зміст і форма. Первинний і поточний облік земель.
Л 23.	Статистична звітність за формами 6-зем, 6а-зем, 6б-зем, 2-зем, текстові та графічні компоненти. Суб'єкти та об'єкти земельно-кадастрового обліку.
ПЗ 15.	Облік кількості та якості земель.
Змістовий модуль 3. СТРУКТУРА ВЕДЕННЯ ДЕРЖАВНОГО ЗЕМЕЛЬНОГО КАДАСТРУ	
Тема 12. Організація державного земельного кадастру	
Л 24.	Законодавча база ведення державного земельного кадастру. Завдання та функці державних органів щодо державного земельного кадастру. Організація і планування державного земельного кадастру.
ПЗ 16.	Організація державного земельного кадастру.
Тема 13. Порядок ведення державного земельного кадастру	
Л 25.	Порядок ведення державного земельного кадастру на місцевому (базовому) рівні. Порядок проведення кадастрового зонування території, кадастрових зйомок, бонітування ґрунтів, економічної і грошової оцінки земель, державна реєстрація земельних ділянок.
Л 26.	Порядок проведення обліку кількості та якості земель. Облік кількості земель за власниками землі, землекористувачами в межах і за межами населених пунктів, за категоріями земель, за формами власності. Державна статистична звітність із кількісного обліку земель.
Тема 14. Склад земельно-кадастрових відомостей і документів	
Л 27.	Склад відомостей державного земельного кадастру на загальнодержавному рівні.
Л 28.	Склад відомостей і документів державного земельного кадастру на регіональному та місцевому рівні.
ПЗ 17.	Складання та заповнення земельно-кадастрової документації.
ПЗ 18.	Складання кадастрового плану.
Тема 15. Управління системою державного земельного кадастру	
Л 29.	Державне управління земельним кадастром. Впорядкування відносин між учасниками державного земельного кадастру.
Тема 16. Земельний кадастр в зарубіжних країнах	
Л 30.	Земельний кадастр в зарубіжних країнах.
7.2 Види навчальної діяльності	
НД 1.	Підготовка до лекції.
НД 2.	Підготовка до опитування.

НД 3.	Виконання завдань на практичних заняттях.
НД 4.	Підготовка до тестування.
8. Методи викладання, навчання	
Дисципліна передбачає навчання через:	
МН 1.	Традиційна лекція.
МН 2.	Практичні методи навчання: вправи, практичні роботи.
МН 3.	Mobile Learning/ мобільне навчання.
МН 4.	Blended-learning / змішане навчання.
МН 5.	Моделювання професійної діяльності.
МН 6.	Наочні методи навчання: ілюстрування, самостійне спостереження.
При подачі матеріалу використовуються акроматичні словесні методи: пояснення (через словесне тлумачення понять, явищ, слів, термінів), розповідь (образний, динамічний, емоційний виклад інформації про різні явища і події), лекція (надає здобувачам освіти теоретичну основу з державного контролю, що є основою для самостійного навчання), робота з електронним навчальним контентом (через самостійне опрацювання здобувачами освіти тексту, що дає їм змогу глибоко осмислити навчальний матеріал, закріпити його, виявити самостійність у навчанні), інструктаж (через короткі, лаконічні, чіткі вказівки/рекомендації щодо виконання практичних завдань). Лекції доповнюються практичними заняттями, які надають студентам можливість застосовувати теоретичні знання на практичних прикладах, у т.ч. з використанням евристичних (запитальних) словесних методів (діалогічний метод навчання, за якого викладач із допомогою поставлених питань спонукає здобувачів освіти відтворювати раніше набуті знання, робити самостійні висновки-узагальнення на основі засвоєного фактичного матеріалу). Практичні заняття доповнюються практичними методами навчання: вправами, які передбачають цілеспрямоване, багаторазове повторення здобувачами освіти певних дій та операцій (розумових, практичних), а також практичними роботами, що передбачають застосування знань здобувачами освіти у ситуаціях, наближених до життєвих. Гнучкість, доступність та персоніфікація навчання забезпечується m-learning з використанням мобільних пристроїв. Навчання через blended-learning з використанням LMS MOODLE (http://dl.kpt.sumdu.edu.ua/), в межах якого студент здобуває знання як очно, так і самостійно онлайн. Моделювання професійної діяльності, що передбачає виконання будь-яких завдань в аудиторних умовах максимально наближених до фахових умов. При подачі матеріалу також використовуються наочні методи навчання: ілюстрування (оснащення ілюстраціями статичної (нерухомої) наочності, плакатів, малюнків, схем), самостійне спостереження (через безпосереднє споглядання та сприймання явищ дійсності безпосередньо з життя, власних спостережень).	
9. Методи та критерії оцінювання	
9.1. Критерії оцінювання	
Контроль навчальної роботи студента і оцінювання здійснюються за 4-бальною (традиційною) шкалою:	

Оцінка	Рівень	Визначення
5 (відмінно)	високий	відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок; використовує знання з ведення державного земельного кадастру для розв'язання завдань та проблемних ситуацій, які характеризуються певною невизначеністю умов
4 (добре)	достатній	вище середнього рівня з кількома помилками; використовує знання з ведення державного земельного кадастру у практичній діяльності при розв'язуванні типових ситуацій
3 (задовільно)	середній	виконання задовольняє мінімальні критерії; студент відтворює знання з ведення державного земельного кадастру, передбачені даною програмою
2 (незадовільно)	початковий	виконання не задовольняє мінімальні критерії; можливе повторне складання

9.2 Методи поточного формативного оцінювання

За дисципліною передбачені наступні методи поточного формативного оцінювання: опитування студента та усні коментарі викладача за його результатами, настанови викладача в процесі підготовки до виконання практичних і тестових завдань, оцінювання поточного тестування, обговорення та взаємооцінювання студентами виконаних практичних завдань.

9.3 Методи підсумкового сумативного оцінювання

Методи оцінювання:

М 1.	Опитування.
М 2.	Практична перевірка.
М 3.	Тестова перевірка.

В особливих ситуаціях робота може бути виконана дистанційно в системі дистанційного навчання Класичного фахового коледжу Сумського державного університету – LMS MOODLE (http://dl.kpt.sumdu.edu.ua/).

Форма підсумкового контролю: екзамен.

10. Ресурсне забезпечення навчальної дисципліни

10.1 Засоби навчання

ЗН 1.	Мультимедіа.
ЗН 2.	Програмне забезпечення (для підтримки дистанційного навчання, онлайн-опитування).
ЗН 3.	Плакати та схеми.
ЗН 4.	Сервіс для проведення відеоконференцій та онлайн-зустрічей: Zoom, Google Meet.
ЗН 5.	Застосунок: «Кадастр UA».

10.2 Інформаційне та навчально- методичне забезпечення	
Основна література	Петрович Л.М. Кадастр територій: підручник / Л.М. Петрович, І.Л. Петрович, В.М. Сай ; ред. Л. Петрович. Львів, 2019.
Допоміжна література	1.Магазинщиков Т.П. Земельний кадастр. Львів: Світ, 1991. 452 с. 2. Кадастр населених пунктів : Підручник / М. Г. Ступень [та ін.]. 2-ге вид., стереотип. Львів : «Новий Світ -2000», 2007. 392 с. 3. Кадастр населених пунктів /М.Г. Ступень та ін. Львів, 2005. 4. Теоретичні основи державного земельного кадастру: навчальний посібник / Ред. М. Г. Ступень. 2-ге вид., стереотип. Львів, 2006. 336 с.
Інформаційні ресурси в Інтернеті	1. Кузько Р. В., Заболотня Т.М. Земельний кадастр : дистанційний курс для студентів спеціальності 193.Геодезія та землеустрій освітньо-професійної програми «Землевпорядкування». URL: http://dl.kpt.sumdu.edu.ua. 2. Землевпорядний вісник .URL: http://www.zemvisnuk.com.ua 3. Сайт землевпорядників України.URL: http://www.zemres.com